

Plan mot kränkande behandling

för

Midgård skola och fritidshem

2017/2018

SVALÖVS KOMMUN

Postadress: 268 68 Svalöv
Besöksadress: Billingevägen 26
Telefon: 0418-78 10 71
E-post: midgard@svalov.se
Webb: www.svalov.se

Midgård skola

Midgård skola är en F-6 skola med ca 150 elever. Efter skoltid bedrivs fritidshemsverksamhet i skolans lokaler. Fritidshemmets innefattas även i skolans verksamhet, eftersom vår grundtanke är ”*hela barnet - hela dagen*”.

I början på varje läsår ska ”Planen mot kränkande behandling” implementeras hos elever och vårdnadshavare. Nya elever informeras av klassläraren och rektorn informerar ny personal.

Skolans visioner och mål

På Midgård räknas varje barn. Vi vill att alla elever ska ges möjligheten att utvecklas utifrån sina förutsättningar och sina talanger. Vi vill ge eleverna kunskaper och förmågor men också självförtroende att använda dem. För oss är det viktigt att eleverna känner trygghet, lär sig att se varandra och behandla all omgivning - barn, vuxna, natur och miljö - med den respekt den förtjänar. Vi är stolta över den utbildning och den inlärningsmiljö vi har att erbjuda, vilket ger de bästa möjliga förutsättningar för ett kvalitativt och lustfyllt arbete.

Vårt mål är uppnått när:

- Alla elever trivs och känner sig trygga i skolan och på fritidshemmet.
- Alla elever och personal arbetar tillsammans för att förebygga trakasserier och kränkande behandling

Planen gäller från 2018-06-14

Ansvarig för planen

Magnus Lindkvist, rektor

1. Inledning

Alla förskole-, skol- och fritidsverksamheter inom Svalövs kommun arbetar metodiskt med att främja likabehandling samt att förebygga och åtgärda trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. Med hjälp av "Plan mot kränkande behandling" systematiseras och tydliggörs arbetet med likabehandling. Avsikten är att skapa en tydlig struktur och på så sätt effektivisera arbetet i verksamheterna.

Diskrimineringslagen trädde i kraft den 1 januari 2009. Den nya lagen om förbud mot all kränkande behandling syftar till att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla elevers trygghet i skolan och på fritidshemmet. Lagen innebär också att elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som t.ex. mobbning. Skadestånd kan utdömas om inte skolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag. Ett tillägg i lagen om påbud av aktiva åtgärder omfattande diskrimineringsgrunderna, började gälla den 1 januari 2017.

Planen mot kränkande behandling beskriver i enlighet med FN:s barnkonvention, skollag och läroplan, hur vi ska handskas med olika förekomster av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling mellan elever samt mellan vuxna och elever. I planen beskriver vi rutiner för hur Midgårdskolan med fritidshem arbetar för att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och hur vi följer upp vårt arbete. Planen mot kränkande behandling ska finnas tillgänglig på skolans hemsida och på schoolsoft.

Midgård skolans TVT - team (Trygghet, Värdegrund & Trivsel)

Magnus Lindkvist	Rektor
Karin Welin Kjellman	Specialpedagog
Maria Hallberg Svensson	Specialpedagog
Ellen Wadenbo Carlsson	Idrottslärare
Bia Franzén	Barnskötare, resurs

TVT- teamet och Elevhälsoteamet

För att motverka, utreda och åtgärda kränkningar i form av mobbning och trakasserier av olika slag har Midgårds skola ett TVT- team (Trygghet, Värdegrund och Trivsel). Teamet träffas varje vecka för att diskutera läget på skolan och planera arbetet.

Elevhälsoteamet (EHT), där kurator, skolsköterska, rektor och specialpedagoger ingår, träffas varannan måndag kl 12.50–13.50.

2. Definitioner

Kränkande behandling

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några handlar på sådant sätt att de kränker den grundläggande principen om alla människors lika värde. Det kan vara en enstaka händelse eller flera återkommande händelser. Kränkningarna kan förekomma mellan elever, eller mellan vuxna och elever. Utgångspunkten skall alltid vara att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, ska tas på allvar.

Diskriminering

Är när skolan/fritidshem på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Med *indirekt diskriminering* menas att man tillämpar ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev. Det finns sju olika diskrimineringsgrunder. Kring dessa ska skolan förebygga och förhindra att diskriminering och trakasserier sker.

Kränkningar/trakasserier kan vara:

- fysiska (t.ex. slag, sparkar)
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad för nedsättande saker, däribland könsord)
- psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, lappar och brev, e-post, sms och mms)
- materiella (t.ex. förstöra eller stjäla någons tillhörigheter)

Vilka specifika målformuleringar kopplade till de olika diskrimineringsgrunderna arbetar vi efter?

Skolans mål är att varje elev

Kan uttrycka medvetna etiska ställningstagande grundade på kunskaper och mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,

respekterar sitt eget och andra människors egenvärde,

tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,

kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

3. Diskrimineringsgrunder

Förklaring av begreppen

1. **Kön:** Skolan med fritidshem ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Skolan med fritidshem ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön, liksom sexuella trakasserier av elever.
2. **Etnisk tillhörighet:** Skolan med fritidshem ska förebygga diskriminering och trakasserier p.g.a. etnisk tillhörighet. Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Du kan ha etnisk tillhörighet till mer än en grupp.
3. **Religion eller annan trosuppfattning:** Skolan med fritidshem ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. religion eller annan trosuppfattning. Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Begreppet annan trosuppfattning innebär att en person har en annan religiös åskådning.
4. **Sexuell läggning:** Skolan med fritidshem ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. sexuell läggning. Med sexuell läggning menas hetero-, bi- och homosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att arbeta mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.
5. **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** Skolan med fritidshem ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. könsöverskridande identitet eller uttryck. Med detta menas individer som bryter mot föreställningar om hur pojkar eller flickor förväntas vara och se ut.
6. **Ålder:** Skolan med fritidshem ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. ålder.
7. **Funktionshinder:** Skolan med fritidshem ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier p.g.a. funktionshinder. Funktionshinder kan vara fysiska, eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Funktionshinder kan vara både synliga (rullstolsburen, blind) eller osynliga (ADHD, autism, dyslexi).

4. Vårt kontinuerliga arbete mot diskriminering och kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

1. Kön

- Jämlikhet mellan könen ska gå som en röd tråd genom all undervisning under året.
- Vi är extra uppmärksamma på skällsord som är kopplat till kön.

2. Etnisk tillhörighet

- Vi är noga med att alla människor alltid bedöms utifrån person och inte utifrån etnicitet.
- Vi fokuserar på etnisk likabehandling och människors lika värde oavsett etnicitet, i samtal både i och utanför klassrummet.
- Vi har nolltolerans mot ord som på något sätt kan anses rasistiska, kränkande eller diskriminerande ur ett etniskt perspektiv.

3. Religion eller annan trosuppfattning

- Vi är noga med att alla människor alltid respekteras oavsett trosuppfattning.
- Vi fokuserar på alla människors lika värde oavsett religiös tillhörighet.

4. Funktionsnedsättning

- Vi har nolltolerans mot ord som kan uppfattas som kränkande gällande fysiska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

5. Sexuell läggning

- Personalen visar en inställning som bygger på alla människors lika värde.
- Vi har nolltolerans vad gäller ord som t.ex. "bög" används nedsättande.

6. Könsoverskridande identitet

- Vi ska, i samtal i och utanför klassrummet, göra eleverna medvetna om vad könsoverskridande identitet och uttryck innebär och söka acceptans och respekt för denna minoritet.

7. Ålder

- Personalen visar en inställning som bygger på alla människors lika värde.
- Om någon upplever en kränkning kopplad till ålder kallas de inblandade till TVT som klargör skolans nolltolerans mot åldersnedsättande behandling och tillmälen.

Generellt om vårt förebyggande arbete på Midgård läsåret 2017/2018

Det förebyggande arbetet utgår från "Handlingsplan & främjande arbete". För att handlingsplanen ska ha någon verkan krävs dock att samtliga berörda är väl insatta i densamma, att vi alltid finns bland våra elever och vågar, vill och kan markera vid oacceptabla beteenden och att vi följer planen.

För att säkra att ingen diskriminering, inga trakasserier och ingen kränkande behandling förekommer i det fördolda är det viktigt att

- vi fortsätter att ha hög vuxennärvaro och en relation med eleverna som innebär att de alltid kan känna att de kan öppna sig för de vuxna
- all personal har kännedom om handlingsplanen och att den uppdateras regelbundet
- mentorerna kontinuerligt har samtal med sina mentorselever där likabehandling är en stående punkt
- att vårdnadshavare känner ett sådant förtroende för personalen att de känner att de öppet kan berätta om deras barn eller något annat barn känt sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad
- att personalen omedelbart agerar när information enligt ovan kommer dem till del

Ingen elev, ingen anställd, ingen vårdnadshavare och ingen annan individ som på något sätt kommer i kontakt med Midgård ska finna anledning att känna sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

5. Handlingsplan & främjande arbete

Främjande arbete syftar till att förstärka respekten för allas lika värde. Vårt arbete ska främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter och förebygga risken för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom att:

Hur: Handling/åtgärder	Ansvar: Vem/vilka	När: Tidsplan
Skolan har tydliga <i>Trygghet, Värdegrund och Trivselregler på Midgård</i> , som finns anslagna i klassrum och på fritidshem. (Se bilaga 1).	Rektor All personal Elever Vårdnadshavare	Revideras varje läsårsstart, följs dagligen Skolans info
Klassrumsregler Fritidshem	Elever Ansvarig pedagog	Beslutas vid läsårsstart, följs dagligen
Eleverna ges möjlighet till mentorssamtal varje vecka, för att reflektera, samtala och bearbeta attityder och egna uppfattningar.	Ansvarig pedagog på skola och fritidshem	Varje vecka
Vårdnadshavarna ges möjlighet till mentorssamtal minst en gång per termin	Ansvarig pedagog	En gång per termin
Planen mot kränkande behandling är väl förankrad hos all personal och elever	Rektor All personal	Förankras varje terminsstart och utvärderas varje läsårsslut.
Fadderverksamhet, åk 6 har fadderbarn i förskoleklassen	Ansvarig pedagog	Varje vecka vid läsårsstart, därefter var tredje vecka.
Temadagar i åldersblandade grupper är gynnsamt för alla åldrar. <i>ex. TVT- dag, skoljoggen, jultemadag, lästemadag</i>	Ansvariga pedagoger på skola och fritidshem	Ett par gånger varje termin

Hur: Handling/åtgärder	Ansvar: Vem/vilka	När: Tidsplan
På rådsmöten (elev-, mat-, rast-, biblioteks-, fritids-, Grön Flagg-råd) diskuterar eleverna trivsel och trygghetsfrågor.	Rektor och en pedagog deltar i råden. Två representanter från varje klass åk 1-6.	2-3 gånger per termin, samt ytterligare vid behov
Trivsel och trygghetsfrågor diskuterar på klassråd.	Mentor	1-2 gånger per månad samt ytterligare vid behov
Pedagoger diskuterar trygghet- och trivselfrågor på bl a. Mötesplats skola och fritidskonferenser.	Rektor och all personal	Vid behov
Vårdnadshavarna diskuterar Trivsel och Trygghetsfrågor vid föräldrars forummöten.	Rektor Vårdnadshavare	Två gånger/termin
Linaarbetet*, Lösningssinriktad pedagogik - vi ser möjligheter istället för hinder.	Rektor All personal i skola och fritidshem	Dagligen
Vi ger eleverna redskap att möta situationer på ett konstruktivt och positivt sätt.	All personal	Dagligen
Karta över skolområdet där eleverna får markera de områden där de känner sig otrygga.	TVT-personal	En gång/läsår (höstterminen)
För att synas bra har rastvakter gula västar på sig. Vi är särskilt observanta på de platser där eleverna känner sig otrygg.	All personal i skola och fritidshem	Dagligen
Pedagoger från skola och fritidshem träffas och diskuterar elevärenden	TVT-teamet	En gång/vecka

*Lösningssinriktad pedagogik; fokuserar man på och lyfter fram de tillfällen som fungerar bättre, när det inte är något bekymmer. Fokus ligger på lösningar istället för att älta och analysera problem. Våra attityder är beroende av hur vi tänker, pratar och resonerar med oss själva, hur vi uppfattar oss själva och hur vi ser på vår omgivning. Tänker man problem – så skapar man problem. Tänker man möjligheter – så skapar man möjligheter. I den lösningssinriktade pedagogens verktygslåda finns många användbara och effektiva verktyg som är till hjälp och som erbjuder möjligheter att tänka i nya banor

Hur: Handling/åtgärder	Ansvar: Vem/Vilka	När: Tidsplan
Resurspersoner som är knutna till arbetslaget har i uppgift att vara extra uppmärksamma och representanter för dessa ingår även i skolans TVT-team.	Resurs- personal	Dagligen
Qualisenkäten, personal, vårdnadshavare och elever svarar på bl. a. Trygghet och Trivselfrågor. Resultaten utvärderas och kopplas till arbetet med Planen mot kränkande behandling.	Rektor All personal Elever vårdnadshavare	Slutet på vårterminen
Elever kan anonymt tipsa eller be om samtalstid hos TVT.	TVT-teamet	Brevlådan töms varje vecka
Personal kan få stöd i elevärenden vid konflikthantering.	TVT-teamet Personal informerar vårdnadshavare.	Vid behov.
På utvecklingssamtal diskuteras trivsel och trygghetsfrågor.	Ansvarig pedagog	En gång per termin
Bromöten mellan skola och fritidshem.	Personal inom skolan och fritidshemmet	Två gånger per termin, samt vid behov.

6. Fortlöpande arbete I fyra steg

Arbetet med aktiva åtgärder genomför vi i ett fortlöpande arbete i fyra steg genom att

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Utvärdera och följa upp

1. Undersöka

På höstterminen (augusti/september) reflekterar vi kring och diskuterar TVT-dokumentets punkter (s.17) och deras innebörd på personalträffar och i klasserna. En tydlig frågeställning som lyfts i diskussionerna är vilka risker för diskriminering och repressalier som föreligger på skolan. Anteckningar om vad som framkommit förs.

På ett föräldrasamverkansmöte lyfts frågan om vilka risker och hinder som föreligger i skolans arbete mot diskriminering.

För ökad trygghet och trivsel krävs kännedom om de platser på skolan som upplevs som otrygga. Dessa har vi fått fram genom en enkätundersökning hos eleverna. De har fått ange vilka platser de anser att de upplever som otrygga. På arbetslagsmöten tas vid behov upp frågor som berör barnens trivsel och miljö. Om det är något som alla behöver ha kännedom om så tas det upp på morgonmötet. Ambitionen är att detta ska underlätta det förebyggande arbetet och att vi tidigt ska få kännedom om sådant som kan leda till att en elev känner sig kränkt.

I Qualisenkäten får personal, elever och föräldrar bl.a. besvara frågor om trygghet och trivsel.

I elevrådet diskuteras planen en gång per termin med fokus på dess funktion och förändringsbehov.

2. Analysera

Anteckningarna från personalens reflektioner gjorda i augusti-september, inlämnas till rektor som analyserar materialet tillsammans med specialpedagogerna.

TVT-teamet analyserar elevernas svar, kring vilka platser som upplevs otrygga, utifrån trygghetskartan.

Svaren från Qualisenkäterna diskuteras och analyseras och kopplas till arbetet med Plan mot kränkande behandling.

3. Åtgärda

I slutet av vårterminen revideras Plan mot kränkande behandling i enlighet med vad som framkommit i diskussioner och enkäter, av representanter från TVT-teamet samt rektor. De ger förslag på åtgärder, vilka diskuteras med personal, elever och föräldrar. Efter beslut om åtgärder förs dessa in i Handlingsplan och främjande arbete (s.7).

4. Utvärdera och följa upp

På vårterminen utvärderas Plan mot kränkande behandling, genom diskussioner i klasserna, med personalen och i Forum för föräldrasamverkan.

7. Undersökning – Analys - Åtgärd

Nya riskområden

som framkommit vid personalens diskussioner hösten 2017

- **Utsatthet vid omklädning och dusch i samband med idrott.**

Analys: Om det bara finns en vuxen tillgänglig i omklädningsrummen, ökar risken för att elever kränker varandra utan att bli upptäckta.

Åtgärd: De elever vi upplever har svårigheter byter om och duschar i separat omklädningsrum. En del elever har även en resursperson som stöd för att inte kränka andra.

- **Kulturkrockar vid integrering av nya elever med annan kulturell bakgrund.**

Analys: Vi saknar en handlingsplan för mottagande och integrering av dessa elever.

Åtgärd: Vi upprättar en handlingsplan för integrering som används vid mottagande av elever med annan kulturell bakgrund.

- **Brister i informationsöverlämning**

Analys: Pga. tidsbrist hinner inte alltid personalen att delge varandra information om elever. Informationen har inte alltid delgivits från EHT/EHB till berörd personal. Detta beror dels på forum för detta har saknats men även pga. sekretesskäl.

Åtgärd: Viktig information ska i största möjliga mån alltid delges mentorn, antingen muntligt eller skriftligt. Vid möten kring elever lyfts alltid frågan: "vad som kan delges vidare" och av vem och när detta ska ske.

- **Vi uppskattar och uppmuntrar olikheter och mångfald**

Analys: Hur gör vi för att de olikheter vi uppmuntrar ska fungera i olika sociala sammanhang?

Åtgärd: Vi diskuterar och reflekterar tillsammans med elever kring positivt normbrytande sätt att vara på. Genom vårt förhållningssätt, och att vi uppmuntrar olikheter lär vi eleverna att möta människor med olika uppfattningar och åsikter.

- **Vad är kränkande behandling?**

Analys: Vi uppfattar händelser olika – kränkningar för en person upplevs inte som en kränkning för en annan.

Åtgärd: Personal från skola och fritidshemmet arbetar med värderings- och reflektionsövningar utifrån barnkonventionen och vårt lösningsinriktade arbete (LINA). Genom gemensamma övningar ökar vi vår samsyn.

Nya riskområden

som framkommit från elevernas svar utifrån Trygghetskartan

- **Utsatthet vid omklädning och dusch i samband med idrott.**

Analys: Om det bara finns en vuxen tillgänglig i omklädningsrummen, ökar risken för att elever kränker varandra utan att bli upptäckta.

Åtgärd: De elever vi upplever har svårigheter byter om och duschar i separat omklädningsrum. En del elever har även en resursperson som stöd för att inte kränka andra.

- **Avsaknad av gardiner att dra för fönstren, på ett par toaletter, upplevs som utsatthet.**

Analys: Även om fönsterna är försedda med s.k. frostat glas upplever eleverna att det går att se utifrån vem som är på toaletten.

Åtgärd: Fönsterna har försetts med en extra skyddsfilm som omöjliggör insyn.

Nya riskområden

som framkommit utifrån svaren från Qualisenkäterna

8. Rutiner vid akuta situationer

Som personal inom skol- och fritidsverksamheten är du skyldig att uppmärksamma, reagera och stoppa trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och kränkande handling.

Om ett barn/elev berättar om en situation eller verksamhetens personal får kännedom eller misstänker att barn/elev utsätts för trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling ska åtgärder vidtas.

När någon är utsatt eller utsätter någon annan för trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling görs först en utredning av TVT-teamet, vilken dokumenteras skriftligt. Om utredningen visar att åtgärder bör vidtas kontaktas vårdnadshavare. Det är kränkningens karaktär och omfattning som avgör åtgärden. Vid allvarigare ärenden ansvarar rektor för utredning och åtgärder.

A. Upprätta ärende

Berörd personal/rektor i den akuta situationen ansvarar för att ärendet upprättas. Dokumentationsblankett fylls i av personal/rektor.

B. Utredda

Rektorn har ansvaret för att en utredning genomförs. Rektor fattar beslut om vem/vilka som ska genomföra den. Det kan vara lämpligt att den person som upprättat ärendet utreder eller ingår i utredningsgruppen. Parterna ska höras och beskriva händelsen. Dokumentationsblankett fylls i av de berörda barnen/eleverna, vid behov kan personal stödja.

Ta alltid barnen/eleverna på allvar.
Det är deras upplevelse och känsla som avgör
om det är en kränkning.

Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den eller de som kan ha eller har utövat kränkningen och den som blivit utsatt. Utredningen bör utröna och analysera orsakerna till den uppkomna situationen.

C. Kontakta vårdnadshavarna

Vårdnadshavare tillkallas om det anses lämpligt/behövligt. Informera och lyssna på vårdnadshavarens synpunkter. Underrätta även utbildningschef.

D. Beslut om åtgärdsplan

Det ska upprättas två åtgärdsplaner. En för den som blivit utsatt för kränkningen och en för den person som utfört kränkningen. De ska utformas tillsammans med personal från *trygghetsteamet*. Dokumentationsblankett fylls i av representant för trygghetsteamet.

Den ska vara individuellt utformad och åtgärderna ska avhjälpa den akuta situationen samt ge långsiktiga lösningar. Övrig personal ska informeras om situationen.

E. Tidsbestämd uppföljning

I åtgärdsplanen ska det framgå *hur och när* uppföljning ska ske. Första uppföljning ska ske inom 1 vecka från trakasseri- och/eller kränkningstillfället.

F. Rapport till huvudman

I rapporten till huvudman bifogas samtliga dokument.

Vid allvarliga eller upprepade kränkningar samt då personal är inblandad bör huvudman kontaktas i samband med att kontakt tas med vårdnadshavare.

Trygghet, värdegrund och trivsel på

MIDGÅRD

På Midgård är alla lika viktiga och har samma rätt att bli respekterade.

Vi använder tilltalsnamn.

Vi uppskattar och uppmuntrar olikhet och mångfald.

Vi använder ett vårdat språk, talar vänligt och lyssnar på varandra.

Vi hälsar på varandra när vi möts.

Vi tar hand om varandra t.ex. när någon kommer ny till skolan eller när någon är ledsen eller har skadat sig.

Vi tar tydligt avstånd från alla former av trakasserier och kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

*Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
(Diskrimineringsombudsmannen)*

Vi vårdar och värnar vår gemensamma miljö.

Lgr 11

2 Övergripande mål och riktlinjer

I de övergripande målen anges de normer och värden samt de kunskaper som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan. Målen anger inriktningen på skolans arbete.

2.1 Normer och värden

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Läraren ska

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem,
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.